

‘Quo vadis’, Ribera d'Ebre?

La dependència laboral i productiva de la comarca en relació amb la indústria energètica és un fet que preocupa des de fa dècades

Divendres, 21 de febrer, Ascó va acollir la *Jornada socioeconòmica: nous horitzons i oportunitats per a la Ribera d'Ebre*, organitzada pel Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre (CERE). Amb el previsible tancament de les centrals nuclears d'Ascó i Vandellòs durant la propera dècada (ja ho veurem), la comarca haurà de fer front a l'impacte socioeconòmic que se'n derivi. No és el primer cop que el CERE organitza aquest tipus d'activitat. De fet, la dependència laboral i productiva de la comarca en relació amb la indústria energètica és un fet que preocupa des de fa dècades. La diferència respecte a anteriors ocasions és que cada cop queda menys temps per arribar al tancament i que ara es disposa del Fons de Transició Nuclear (FTN), un impost mediambiental que hauria d'acompanyar les zones afectades per la desnuclearització en la transició energètica justa i el desenvolupament social i econòmic.

La jornada va comptar amb dues taules de debat. La primera, *Mirades de la Ribera d'Ebre*, amb representants de diferents sectors socioeconòmics de la comarca, on també hi havia Josep Maria Piñol, tècnic de la Càtedra Universitat i Regió del Coneixement de la URV. La segona, *La Ribera en els seus contextos. Territoris i mars de relació*, amb riberencs que viuen fora de la comarca, o experts d'altres territoris ebrencs.

A la primera taula es va incidir en la necessitat d'articular el FTN per potenciar les activitats socioeconòmiques que ja es duen a terme a la comarca, així com les seves sinergies (agricultura, turisme, espais naturals, comerç, etc.). En relació amb la indústria es va parlar de diversificació i de reindustrialitzar la comarca, ampliant mirades més enllà del sector energètic i tenint en compte la rellevància de la tecnologia digital. També es va abordar el potencial de la gestió forestal, tant en l'àmbit de la restauració ecosistèmica com en la creació d'activitats productives vinculades a la fusta (producció de biomassa i altres productes derivats). Un FTN que s'hauria de vehicular per tal que projectes i entitats de diferent naturalesa i dimensió hi puguin concórrer. També

es va fer menció a la necessitat de disposar de bones infraestructures de transport i comunicació: desdoblant l'Eix de l'Ebre i potenciar la línia de ferrocarril. Tot plegat per generar riquesa, llocs de treball i, en definitiva, garantir la qualitat de vida de la població (serveis socials, accés a l'habitatge, etc.), sense oblidar la protecció del medi ambient.

La segona taula va estar monopolitzada per la qüestió energètica. A la Ribera d'Ebre es genera una gran quantitat d'energia elèctrica. Els participants van apostar perquè la comarca continuï jugant un paper important en aquesta generació, amb l'impuls de les fonts renovables i la construcció d'una central hidroelèctrica reversible. Una electricitat que també podria ser utilitzada en el procés de generar hidrogen verd. L'alcalde d'Ascó, a l'inici de la Jornada, va anunciar la concessió d'un projecte en aquest sentit.

En aquesta segona taula hi havia Germà Bel, catedràtic del Departament d'Economia de la UB, qui va plantejar una qüestió crucial, que no va rebre una resposta directa, i que venia a dir el següent: d'on ha de sortir tota l'electricitat necessària per mantenir la Ribera d'Ebre com un dels grans productors d'energia del país i per cobrir la demanda de tots els nous projectes que s'impulsin amb els FTN?

Molta superfície hauria de canviar-se-li l'ús per poder generar tota aquesta electricitat. I sí, tot i que la història ens mostra que els humans hem modificat el nostre entorn per adap-

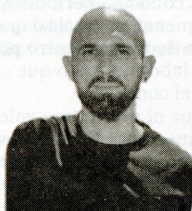
tar-lo a les necessitats de cada època, qui diu que la Ribera d'Ebre hagi de sacrificar un nombre considerable d'hectàrees d'oliveres, cirerers, ametllers o presseguers per ficar plaques solars? És realment aquesta la necessitat actual? És aquesta la manera en què els FTN revertiran a la comarca les tendències negatives generades per la dependència del sector energètic?

Entre els qui aposten per una implantació massiva de camps solars fotovoltaics i parcs eòlics en sòl agrícola (ningú vol viure dins un camp solar, ells tampoc), i els que no voldrien arrencar ni un cep, hi som els que pensem que la transició energètica ha de ser de proximitat i distribuïda, prioritzant l'ús d'espais alterats i de sostres, ja siguin d'habitatges, d'equipaments públics o de naus industrials. També participant en la creació de comunitats energètiques. Però això no vol dir que, en paral·lel, no estiguem disposats que s'utilitzi espai agrícola. Està clar que uns territoris hauran de contribuir més que uns altres a la transició energètica, però tots hi hauran de contribuir, no sols els de sempre.

Per sort, seran els agents públics i privats de la Ribera d'Ebre, així com també la ciutadania d'aquella comarca, acompanyats per les administracions superiors i, si volen, també per la URV, qui traçaran sobre el paper i construiran sobre el territori el camí a seguir en els propers anys. El Dr. Bel, dirigint-se a les persones que van assistir a la Jornada, va dir: «sigueu agosarats».

ÒSCAR SALADIÉ
Degà Facultat Turisme i Geografia
URV
Soci del CERE

ANTONI DOMÈNECH
Professor Departament de Geografia
URV
Secretari del CERE

